

Prediking over Zondag 11 vraag: 29 - 30

De Zoon en onze verlossing

Zondag 11 vraag 29-30

Vraag 29: Waarom wordt de Zoon Gods Jezus, dat is Zaligmaker, genoemd?

Antwoord: Omdat Hij ons zalig maakt en van al onze zonden verlost; daarbenevens, dat bij niemand anders enige zaligheid te zoeken of te vinden is.

Vraag 30: Geloven dan die ook aan de enige Zaligmaker Jezus, die hun zaligheid en welvaart bij de heiligen, bij zichzelf, of ergens elders zoeken?

Antwoord: Neen zij; maar zij verloochenen met de daad de enige Zaligmaker Jezus, ofschoon zij met de mond in Hem roemen; want van tweeën één: óf Jezus moet geen volkomen Zaligmaker zijn, óf die deze Zaligmaker met waar geloof aannemen, moeten alles in Hem hebben dat tot hun zaligheid van node is.

Liturgie

Psalm 2:7

Psalm 81:12

Schriftlezing: Filippenzen 2:1

Psalm 113:1, 2, 3, 4

Psalm 72:7, 8

Gemeente,

Boven deze Zondag staat 'Van God de Zoon en onze verlossing'. En u weet dat de catechismus als troostboek niet maar wat raak praat, maar zeer geordend over Gods Woord en de heilswaarheid spreekt. Wanneer wij eens wat meer aandacht schenken aan de samenhang van de catechismus, dan zouden we verbaasd staan over de orde die onze vaders betracht hebben en de samenhang die er is in het werk van de Vader, van de Zoon en van de Heilige Geest. U weet dat in het kort de samenhang van de catechismus als volgt is: Hij zet in met de enige troost in leven en in sterven en wijst op drie elementen of drie stukken die nodig zijn om in die troost te leven en ook te sterven. De drie elementen, ellende, verlossing en dankbaarheid, zijn weliswaar geen drie stations die we na elkaar aandoen en afdoen, maar hoewel God inzet met het stuk der ellende, is daar tegelijkertijd het stuk der verlossing en het stuk der dankbaarheid in het geding. Alles op zijn tijd.

Eerst wordt het diepe spoor van onze verlorenheid gevolgd, de weg hoe we erachter komen dat we verloren zijn en van welke omvang deze verlorenheid is. Namelijk dat we totaal bedorven zijn en welke gevolgen dat heeft, namelijk onze strafwaardigheid en de onmogelijkheid om als mens zichzelf te verlossen, tenzij God van bovenaf en van buitenaf ingrijpt met Zijn wederbarend werk.

Maar dan zijn we ook tegelijkertijd aan de Schrift en het geloof toe, waarover uitvoerig met u is gesproken. De enige weg waarin de mens tot kennis van zijn ellende komt, is de weg van het geloof! We hebben gezien dat het geloof de belofte van het Evangelie gelooft en zich daarop verlaat. En dat die belofte van het Evangelie nader ontleed kon worden in de Twaalf Artikelen, of beter gezegd: de twaalf beloften. Namelijk van God de Vader en onze schepping, van God de Zoon en onze verlossing en van God de Heilige Geest en onze heiligmaking.

En nu is dat eerste stuk, van God de Vader en onze schepping, met u behandeld in de voorafgaande Zondagen. Hierin wordt de troost van de Schepper Die tegelijkertijd Vader is, ontleed en uitgedeeld en tegelijkertijd wordt ook beleden dat Hij een God is Die voorziet, Die zorgt. En nu zijn wij toe aan het zogenoemde tweede stuk van de Twaalf Artikelen: van God de Zoon en onze verlossing. Onder al de werken die God de Zoon op Zijn rekening heeft en krijgt, is in het bijzonder de verlossing in het geding. We zouden zo op het eerste gezicht kunnen denken dat het wat onordelijk toegaat: van God de Vader en onze schepping, van God de Zoon en onze verlossing. Het zijn natuurlijk geen concurrerende factoren, maar het ligt veeleer zoals Jezus zo innig en hartelijk tot Zijn discipelen zegt: 'Gijlieden gelooft in God, gelooft ook in Mij' (Joh. 14:1). Dan blijkt het geloof in Christus geen concurrerende factor te zijn met het geloof in de Vader, integendeel, er is géén geloof in de Vader mogelijk dan door de Zoon.

Maar de discipelen zijn opgevoed bij dat woord: 'Hoor, Israëel, de HEERE onze God is een enig HEERE.' Zij moesten nog leren de gespreidheid in God, de veelvuldigheid in God, die wij de Personen in God noemen, opdat ze zouden geloven in Hem, de Zoon. En dan zegt Hij erbij: 'Geloof in Mij, dat Ik in de Vader ben.' Het is dus niet een ander geloof, maar het is hetzelfde geloof dat steunt op drie hechte gronden: van God de Vader en onze schepping, van God de Zoon en onze verlossing en van God de Heilige Geest en onze heiligmaking. 'Geloof in Mij.' Dat is teer, gemeente! En er zijn hier mensen die geloven in God zonder dat zij nu persoonlijk kennis hebben aan die drie Personen. Aan de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. En het is alsof de Heere Christus uit Zijn verborgenheid tevoorschijn treedt en zegt: 'Geloof in Mij!'

En dat is nodig, want alleen de Zoon kent de Vader. En de Vader kent de Zoon met een eeuwige, onophoudelijke heen en weer golvende liefde. Maar wij komen erachter wanneer het God belieft ons de Zoon te openbaren. Dit is toch het eeuwige leven dat wij God kennen en Jezus Christus Die Hij gezonden heeft (Joh. 17:3). Zo worden onze ogen van meet af aan gericht van God de Vader naar God de Zoon. Daarvoor is het nodig dat wij onszelf verliezen en van ons voetstuk vallen. En dat wij de ogen niet langer geslagen hebben op de poel van moedeloosheid en ongerechtigheid die wij in onszelf rondragen, maar dat door de Heilige Geest onze ogen geopend worden voor het onderscheiden werk van God de Zoon ten opzichte van God de Vader. De Geest openbaart de diepten Gods.

De Geest openbaart door het Woord de Vader en de Zoon. Ja, Hij brengt ze als onbegrijpelijke weelde in het hart. Want Christus zegt: 'Wij zullen woning bij hem maken' (Joh. 14:23). Dat wil zeggen dat wij niet alleen weten Wie de Vader is en Wie de Zoon is, maar dat Beiden – je adem zou ervan stokken – in je hart komen wonen! Wij zullen *woning* bij hem maken! Door die Geest van Pinksteren. Nu heeft de Vader Zijn Zoon gezonden. We komen daar nog uitvoeriger op terug. We mogen hier reeds zeggen dat de Vader Zijn Zoon heeft uitgezonden. Dat Hij geworden is als onzer Een en dat Hij een Naam gekregen heeft; dat Hij een Naam nodig had. Dat is een heel groot wonder, dat God Zijn Zoon een Naam wilde geven. En wel niet één Naam, maar tientallen Namen, die in het Oude en Nieuwe Testament betrokken worden op de Heere Jezus Christus.

Maar we zullen het er allen over eens zijn dat de meest centrale Naam is: Jezus. U weet dat in het Oude Testament de Naam Jezus, Jehoshua of Jozua was, en dat Jezus de vergriekste vorm is van het oudtestamentische Hebreeuwse Jozua. Deze Namen betekenen precies hetzelfde: Ruimtemaker, Redder, Verlosser en Zaligmaker. En nu geeft God Zijn Zoon een *Naam*! Dat doen wij ook wanneer wij een zoon of dochter krijgen. Daar hebben we over nagedacht. Maar dat God Zich aansluit bij dit gebruik mag wel een extra vermelding hebben. Want Gabriël zei reeds tegen Maria: 'Gij zult een Zoon baren en gij zult Zijn Naam heten Jezus' (Matth. 1:21). Die Naam heeft Hij Zijn leven lang gehouden, tot aan het kruis. Jezus, de Nazireeër, de Koning der Joden.

Die Naam draagt Hij nog. We hebben het gelezen uit Filippenzen 2. 'Daarom heeft Hem ook God uitermate verhoogd en heeft Hem een Naam gegeven, welke boven alle naam is, opdat in de Naam van Jezus zich zou buigen alle knie dergenen die in de hemel, en die op de aarde, en die onder de aarde zijn, en alle tong zou belijden dat Jezus Christus de Heere is, tot heerlijkheid Gods des Vaders' (vers 9-11). Ziet u het? Die Naam draagt Hij nog! Maar het is begonnen bij Zijn geboorte. En op de achtste dag, de dag van Zijn besnijdenis vond de naamgeving plaats. Het was een gewone naam van een gewone Israëlitische jongen. Duizenden jongens heetten toen Jezus; nu niet meer. De vijanden denken er niet aan om hun kind naar Jezus te noemen. En de vrienden hebben veel te veel eerbied voor die enige onherhaalbare Naam, dan dat ze een van hun kinderen Jezus zouden noemen.

Hij heet Jezus. Dat betekent: Hij *is* zoals Hij heet! En dat is onder ons nogal eens een klein beetje in de war. Want wij leven in een verleugende wereld of samenleving. In een verleugende sfeer. Naam en inhoud onder de mensen dekken elkaar lang niet altijd! U weet het net zo goed als ik. We kunnen prachtige namen hebben. Eigennamen of achternamen. We kunnen de christennaam dragen. We kunnen allerlei titels en mooie namen gekregen hebben, maar ze dekken de lading niet. Maar bij Jezus dekt de Naam volslagen de inhoud. God heet zoals Hij is. Het zijn de klaarheid en de waarheid in God die Zijn Naam doen beantwoorden aan de inhoud. En als u aan een kind vraagt: 'Waarom is dat zo?', dan zegt dat kind: 'Dat is zo, omdat het zo is.' Nou, dat is een logica van nul komma nul. Maar als u aan een christen vraagt: 'Waarom heet Hij Jezus?', dan zal hij zeggen: 'Omdat Hij mij zalig maakt van mijn zonden.' 'En waarom maakt Hij u zalig van uw zonden?' 'Omdat Hij Jezus heet.' Dat is een cirkelredenering, maar een prachtige, gelovige cirkelredenering. Waren we allemaal maar zulke kinderen. Het is zoals het is, Hij heet Jezus en Hij had schaduwen die Hem vooruitliepen in het Oude Testament.

U weet, en ook de jongens en meisjes op catechisatie weten, dat er in het Oude Testament mensen zijn die Jozua heten. De eerste is de opvolger van Mozes, die Israël in het lang begeerde land brengt. Jozua de strijder, Jozua de richter, Jozua de leider. De tweede Jozua is de hogepriester, die wij aantreffen in de profetieën van Zacharia. Hij was hogepriester in de dagen van de ballingschap, toen stad en tempel in puin lagen. Deze Jozua heeft met Zerubbabel een zeer voornaam werk gedaan tot de herbouw van stad en tempel. De profeet Zacharia ziet in een van zijn nachtgezichten Jozua voor God staan in een heel lang kleed. Het opmerkelijke is dat het kleed van onder tot boven onder de vieze vlekken zit. U weet: een hogepriester vertegenwoordigt het volk. Hij staat daar bevlekt met de zonden van Israël. Die zijn allemaal op dat prachtige hogepriesterlijke kleed te zien. En Jozua staat daar maar te staan, maar de satan komt erbij en die wijst naar de vlekken, op al die zonden van Israël en zegt eigenlijk, met andere woorden: 'Heere God, zo'n volk kunt U toch niet hebben? Zo'n volk kunt U toch niet gedogen?' Dan treedt er een ander op en die zegt: 'De HEERE schelde u, gij satan. De HEERE schelde u, want het is God Die Israël verkiest' (Zach. 2:3). En dan wordt de daad bij het woord gevoegd en Jozua mag dat oude kleed uitdoen, het wordt hem uitgedaan en hij krijgt een heel lang, rein wit kleed aan.

Dit is een prachtig beeld van de Heere Jezus. Een prachtig type of schaduw van Jezus' Persoon en werk. Want wat doet Jezus? Hij doet twee dingen: Hij maakt ruimte voor God. Dat moet u goed onthouden! Bij ons is geen ruimte voor God. Maar Jezus is niet in de eerste plaats gekomen om ons in de ruimte te stellen. Nee, Hij is gekomen om plaats te maken, om ruimte te maken voor God. En daartoe heeft Hij van de Vader de Geest gekregen. Door die Geest slaat Hij al onze inbeeldingen en al onze waan aan spetters. En Hij laat ons zien dat wij reddeloos verloren zijn. Dat er niet één buiten dit ontdekkend werk ooit naar God vraagt. Dit is het ontzettende van de verlorenheid, dat de mens met de nodige deuken het er nog aardig in uit kan houden.

En nu heeft de Heere Jezus de opdracht van de Vader om niet alleen Hem te vertegenwoordigen, maar vooral om ruimte voor Hem te maken bij de mens. En daarom laat Jezus de heilige wet Gods recht overeind staan. Kohlbrugge vraagt in zijn catechismusverklaring (bij een van de andere Zondagen, niet bij Zondag 11): Hoe komt het dat we in deze tijd (dat is al heel lang geleden), zo weinig horen dat er mensen in de ruimte komen? Dat komt, zegt Kohlbrugge, omdat het gezag in de crisis is. Blijkbaar is er niets nieuws onder de zon. Dat komt omdat de mensen Gods heilige wet niet laten staan. En omdat ze denken dat ze met een bokkensprongetje over de wet Gods heen kunnen springen! Maar wie Gods wet Gods wet laat, en wie de tien heilige woorden als evenzovele vlammeende aanklachten voor zich ziet, die heeft Jezus nodig. En daarom laat Jezus die wet recht overeind staan. Sterker, Hij neemt die wet helemaal in Zich op. Hij is bij wijze van spreken de uitdrukking van Gods heilige wet. Hij draagt hem in Zijn ingewand. Hij is er helemaal één mee. En Hij draagt die wet mee tot in de dood, tot op Golgotha. Ook omgekeerd kan gezegd worden dat de wet Gods, Jezus meeneemt als misdadiger naar Golgotha.

Jezus maakt ruimte voor het recht Gods, want de hele wereld is voor God verdoemelijk. Hij maakt ruimte voor God, voor het eigenlijke en diepste wat God beweegt, en dat is Zijn liefde! Waar Zijn hart popelt van liefde om Zich aan zondaren te openbaren, daar doet God al de wanden en wallen van vijandschap slechten, en muren van verzet vallen in elkaar. En de meest boze en kwaadaardige harten krijgt God kapot. Hoe? Door Zijn liefde in die harten uit te storten! Daar wordt een hart verbrijzeld in boetvaardigheid, in geloof en in bekering.

Jezus maakt ruimte voor de liefde Gods en voor de verzoenende daad die van God is uitgegaan. God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende. Hij heeft het Woord der verzoening in ons gelegd, opdat wij u als gezanten van Christuswege zouden bidden: 'Laat u met God verzoenen' (2 Kor. 5:20). Jezus maakt ruimte voor God, voor de wet, voor de Heilige Geest, voor Zichzelf. Want Jezus is van God. En daarom kunnen wij nooit, ik zeg het met eerbied, met een 'Jezusgodsdienst' toe, want Jezus is van God. Dat wil zeggen, wie in Christus wordt overgenomen, overgezet en ingeplant, die is ook in de Vader. Dat is een diep geheim, want Jezus en de Vader zijn één, want Jezus is van de Vader. Zo wordt uw leven, dat in Jezus verborgen is in God, door de Zoon tot de Vader geleid. Dat is een wonderlijk leven. U gaat zo over de Voorstraat of welke straat ook, u loopt in uw gewone dagelijkse pak, u doet uw werk en intussen is er dat grote geheim van uw leven, dat het in Jezus verborgen is in God.

Gemeente, Jezus *maakt* ruimte voor God! Maar Hij maakt ook ruimte voor óns bij God. Dat is eveneens een wonder. Want laten we eerlijk zijn, niet alleen lichamelijk loopt het laag met ons af. Wanneer wij de werkelijke situatie voor ogen krijgen, dan hebben we geen ruimte, dan kan een mens niet leven. Dan heeft hij het benauwd. Hij kan nergens heen, hij wil vluchten, hij wil lopen, hij wil draven, maar God zet ook een mens in de ruimte.

Er zijn hier wel mensen die snakken naar die ruimte. Ze zoeken het hier en ze zoeken het daar, maar Jézus maakt ruimte voor een mens bij God. En als wij dan ook zeggen: 'Die of die is tot ruimte gekomen', dan bedoelen wij ermee: dat is een mens die God heeft leren kennen en die voor het eerst of opnieuw heeft geleerd wat een ruimte er is in God. Want zo benepen als wij zijn in onszelf, zoveel ruimte is er in die verzoenende daad Gods. Zoveel ruimte is er in de Heilige Geest. Jezus is Ruimtemaker. En Hij is Redder en Verlosser, en vul zelf maar in. Heerlijke Namen. Je zou die Namen het best kunnen vergelijken met zalf die over een verschrikkelijke schrijnende wond wordt gestreken, en die zo balsemend zacht is dat de pijn erdoor wordt verlicht en weggenomen. Je zou de Naam van de Heere Jezus kunnen vergelijken met een kostelijke olie of parfum, die de kostelijkste geur verspreidt in het hart.

Want de liefde Gods mag u ruiken. Ik mag u aan die liefde Gods laten ruiken, opdat u er zin in krijgt. Die Naam is als een kostelijke zalf. Het is een levensgeur en, onbegrijpelijk, het is tegelijkertijd ook een doodsgreur in degenen die verloren gaan, bij wie de god dezer eeuw, de satan, de zinnen verblind heeft. Daarom kennen ze die onbeschrijflijk zoete, heerlijke Naam van Jezus niet.

Gemeente, Jezus én een zondaar horen precies bij elkaar! Want zo staat er: 'Hij is gekomen om Zijn volk zalig te maken van hun zonden.' Wanneer wij nu een koningin hebben die als devies heeft zichzelf te geven voor het volk, is dat een kostelijke zaak. Al zal ze zelf moeten erkennen dat ze het nooit haalt. Maar ten slotte moet de koningin net zo goed leven als u en ik en we hebben als volk de dure ereplicht om haar en het Koninklijk Huis te onderhouden. Maar deze Koning *geeft!* Als Hij tien dagen van u of mij moest leven – ik schroom haast om het te zeggen, maar Kohlbrugge zegt het ergens – was Hij gestorven van honger. Als God het van deze wereld moest hebben, dan zag het er slecht uit. Maar Hij is een Koning Die *alles* geeft. Die Zichzelf geeft, Die niet alleen in de dood Zichzelf weggeeft, maar ook als de Opgestane door Zijn Geest de weldaden thuisbrengt. Bekering, geloof, vernieuwing, noemt u maar op. Dat ervaart elke zondaar die zegt: 'Jezus, ontferm U mijner.'

Hij wordt Jezus genoemd omdat Hij zalig maakt van zonde. Let op die tegenwoordige tijd! Het is nog niet gesloten, gemeente, het gaat door! En Hij verlost, daarvoor is Hij gekomen! Daar heeft Hij Zich ook aan gehouden. De mensen hebben geprobeerd een broodkoning van Hem te maken; ze hebben geprobeerd een volksheld van Hem te maken, een volksbevrijder, een revolutionair. Ze hebben Hem een- en andermaal Koning willen maken. Hij heeft het geweigerd. Er kwam een man bij Hem die zei: 'Meester, zeg dat mijn broer de erfenis met mij deelt' (Luk. 12:13). Hij wilde Jezus tot een scheidsrechter maken. Maar Jezus zegt: 'Vriend, wie heeft Mij tot een scheidsrechter over u aangesteld?' Dat was dus Zijn taak niet. Merkwaardig, dat misverstand over de zending van de Heere Jezus. Want ook vandaag gonst het om Hem heen van andere namen: 'de Medemens Jezus', de Medemens om ons medemenselijkheid te leren. Dat de liefde tot de naaste buiten kijf staat, is duidelijk genoeg. Maar is dat alles? Jezus, de revolutionair die de bestaande orde ondersteboven werpt? En die in de weg, niet van de evolutie, de ontwikkeling, maar van de revolutie, de omkering van allerlei orde, Zijn koninkrijk laat komen?

Jezus wordt vandaag tot maatschappelijk hervormer gemaakt. Hierin leeft de kerk (ook onze kerk, helaas) in een vreselijk diep misverstand. Hoe nuttig maatschappelijk werk ook is en blijft, dit is niet de eerste taak van de Heere Jezus, en dus ook niet van de kerk, maar om het Evangelie te verkondigen. En het nieuwste snufje is dat de evolutie, het ontstaan van de dingen door geleidelijke processen, door God en bij de komst van de Heere Jezus door Jezus zou worden begeleid. Wij zouden evolueren, ontwikkelen tot duizelingwekkende hoogte. Gemeente, ik noem dat nou maar even, maar wat een misverstand, een kwaadaardig misverstand. Maar de engel Gods heeft gezegd: 'Hij maakt zalig van zonde.' Hij gaat als een rechte Medicus eerst een diagnose stellen. Als de dokter bij ons komt en we hebben verhoging of we mankeren wat, maar de man weet het niet, en hij geeft een pijnstillend middel of wat anders, dan helpt dat allemaal niet, want die haard blijft zitten. Als de dokter erachter komt, dan zegt hij: 'Nou weet ik het.'

Kijk, en nu verlost de Heere Jezus ons niet van de gevolgen van de zonde. Ook een christen draagt, al is hij verzoend, de gevolgen van zijn eigen kwaad. We dragen allemaal de gevolgen van de zonde. Maar daarvoor is Jezus niet in de eerste plaats gekomen. Gemeente, onderzoek uzelf! Velen gebruiken het Evangelie als een aspirine. Als ze een beetje hoofdpijn hebben, dan slikken ze een aspirine en dan is het weer klaar ... Als de narigheid voorbij is, als ze weer uit het ziekenhuis zijn en de wond is weer een beetje gesleten die een jaar of vijf jaar geleden geslagen is, dan kunnen ze de Heere Jezus wel opbergen. Net als wij het doosje aspirine weer opbergen. Maar nee, de Heere Jezus moet de juiste diagnose stellen. En Hij dringt door tot aan de wortel van het kwaad. Dat is de zonde.

Na de oorlog hebben vele predikanten, ook in onze kerk, gewezen op het schrijnende onrecht en ze hadden voor een groot deel gelijk. En ze hebben daarbij gezegd dat wanneer de welvaart beter verdeeld zou worden, de mensen godsdienstiger zouden worden. Daarin hadden ze ongelijk. Want niet de democratie, niet de grote invloed van de industriëlen of de vakbonden, niet de aristocratie en wat er nog meer op de wereld is, is het grootste kwaad, maar de zonde. En die gaat Jezus weg opereren. Er zijn gevallen dat u en ik niet aan een operatie kunnen ontkomen, er moet gesneden worden. En zo opereert de Heere Jezus Christus Zijn kinderen hun leven lang. Hij zet eerst het mes erin. Hij blijft ermee aan de gang. Want zalig worden is zo'n grote zaak, dat de Heere Jezus zegt: Het kan je een rechteroog kosten, als dat je ten val brengt. Of een rechterhand, als je alsmaar verkeerde dingen doet, of een been, als je alsmaar een verkeerde plaats opzoekt. Het is beter met één oog, één arm, één voet tot het leven in te gaan. Zo gaat het bij het zalig worden.

U begrijpt wel dat hier soms een worsteling gaande is op leven en dood met de machten en de krachten die ons van Jezus afhouden. Wie heeft daar nu deel aan, gemeente? Dat is Zijn volk. Het is het Israël van de oude dag. Dat had de belofte. Want Gods roeping is onberouwelijk. Ook al zien wij er nog niets of weinig van. De Heere houdt dat volk in het oog en Hij brengt het terug, dat zegt Paulus. Zijn volk, dat is een ander woord voor zondaren. Mensen die helemaal niets anders hebben dan zonde. Kijk, daar maakt Hij vrij van. De eerste vrucht van de vergeving is dat wij rust vinden. Vrede met God. Want, wees eens eerlijk, hebt u rust, hebt u innerlijke rust? Ik vraag niet of u niet vaak strijd hebt, of u niet vaak met uzelf overhoop ligt, of u niet veel moeite hebt en zorgen in uw gezin en in uw werk. Dat zal wel, maar ik vraag u: Hebt u rust gevonden in de Heere Jezus? Daar is een vrede door het bloed van Christus.

De tweede vrucht van de vergeving is de bevrijding, dan zijn we geen slaven meer. Zeker, we zijn nog onderworpen aan de wet der zonde, de wet des vlezes en de wet des gemoeds. Die operatie duurt zoals gezegd ons leven lang. Maar we zijn bevrijd, we zijn onder dat ontzettende oordeel uit. Gemeente, bent u bevrijd, hebt u rust gevonden in deze Zaligmaker? Want daar mag u mee werkzaam zijn. Christenen zijn mensen die last hebben van hun zonden. Hebt u er ook zo'n last van, dat u zegt: 'De grootste kwelling is mijn zonde'? Hij geeft rust en bevrijdt. En nu is het geloof eropuit om op deze belovende Christus beslag te leggen. Hij komt Zich vanavond niet steelsgewijs aanbieden. Nee, Hij legt Zijn hele hart open en bloot. En wie, met eerbied gesproken, zijn handen niet thuis kon houden, die mag komen tot Hem. Kom, zegt Hij, tot Mij. Zoals in het Oude Testament de offeraar zijn hand legde op het offer. U mag Hem omhelzen, u mag Hem beminnen. U mag Hem proeven, u mag Hem smaken. U mag Hem gehoorzaam worden. Want u dan die gelooft, is Hij kostbaar (1 Petr. 2:7). In de Statenvertaling staat 'dierbaar', dat betekent kostbaar, van onvergelijkelijke waarde.

Die liefde van Christus is als een magneet, die zondaren tot zich trekt. Maar ook kan die liefde van Jezus zo in uw hart zijn dat u zegt: 'Ik ben ziek', in de goede zin van het woord. Ik ben ziek van liefde. Vol van de liefde van Hem. Niet alleen naar Hem, maar ook van Hem. Kijk, gemeente, daar doet Jezus werk. En dat is met de geveinsden anders, die verleiden zichzelf, ze worden misleid, ze worden vastgehouden door de banden van hun zonden, en het blijft bij een wankeling. Anderen hebben soms een grote voorbijgaande blijdschap. Deze gaat voorbij, want ze zijn niet grondig ontdekt. Alle ijdele toevluchten zijn niet weggevaagd en daarom hebben ze geen boetvaardigheid. En zij ontvangen ook Jezus niet in de kracht van de Heilige Geest. En daarmee zijn we aan het tweede en aan het laatste: Jezus is niet inclusief, maar exclusief! Als je in een restaurant wat gebruikte, dan was het vroeger gewoon om te vragen: Is dit inclusief, dat wil zeggen de fooi erbij, of is dit exclusief, waar de fooi nog op moet komen? En als ik zeg dat de Heere Jezus exclusief is, dan bedoel ik dat Hij niemand naast Zich duldt. Hij zegt: Ik ben de Enige! We hebben allemaal weleens over de antithese gehoord. Dat betekent tegenstelling. Het begrip is ook toegepast op bepaalde groepen in ons volk. Maar de echte antithese, die komt bij Jezus voor de dag. *Ik alleen!* Dat is een steen vol aanstoot. Ook in het gesprek met de wereldgodsdiensten. Ook in het gesprek met Israël, zoals dat heet. 'Ik alleen en niemand meer.'

En nu zijn er volgens de catechismus mensen die hun welvaart en zaligheid zoeken bij heiligen of ergens anders. En er wordt gevraagd of zij ook geloven in de *enige* Zaligmaker. En het hoofd schudt van nee, dat wil zeggen, de dwaalleer wordt bestreden. Hier zijn geen mensen aan het woord die nog nooit naar de Zaligmaker hebben gezocht, maar die de Zaligmaker zoeken, én nog wat.

Nu, gemeente, het was te wensen dat van ons allemaal gezegd kon worden dat we de Zaligmaker zoeken. Want hier worden alle mensen bestraft die de Zaligmaker niet zoeken maar zichzelf, geld, de wereld, hun eigen eer en genotzucht. Er zijn ook mensen in ons midden die de zaligheid gering achten. Dat kan God niet hebben. Hij kan niet hebben dat de Heere Jezus op nummer drie of op nummer tien wordt gezet.

Er zijn ook mensen die de zaligheid zoeken waar ze niet te vinden is. En dat kan op allerlei manieren. En u weet dat hier natuurlijk ook de Rooms-Katholieke Kerk is bedoeld voor zover zij hun welvaart zoeken bij de heiligen. Dat zijn degenen die overwerkuren hebben gepresteerd. En die worden dubbel betaald. De heiligen in de Rooms-Katholieke Kerk hebben dus meer dan ze voor zichzelf nodig hebben. En dat surplus of overschot, dat overwerk, kan ten goede komen aan stakkers.

Maar dat is natuurlijk dwaasheid. Want Gods heiligen brengen het nooit verder dan Romeinen 7 en 8. Niet naar het vlees wandelen maar naar de Geest. En vanbinnen is er die klacht: 'Ik ellendig mens, als ik het goede wil doen, ligt het kwade mij bij.' Dat zegt niet een onbekeerde, dat zegt een tot God bekeerde. Als ik het goede wil doen, dat is uit God, dan ligt het kwade mij bij, dat is uit mijzelf. En dat maakt nu die strijd uit. Gods heiligen brengen het bij alle roem die ze hebben in Christus, nooit verder dan deze klacht in de dankzegging.

Ik ga er niet breder op in. Er zijn behalve roomse heiligen ook protestantse heiligen. Dat kan uw vader of grootvader, uw moeder of grootmoeder zijn, uw man of uw vrouw, die man of vrouw voor wie u zoveel achting hebt (en dat mag). Wanneer mensen die in godsvrucht hebben uitgeblonken na hun dood worden verheerlijkt in de families en de geslachten, dan houd ik mijn hart weleens vast. Want ze waren in hun leven verbrijzelde vaten, die nooit anders tegen u en mij gezegd hebben dan: 'Komt, maakt God met mij groot' (Ps. 34:2 ber.). U mag uw moeder, uw vader, uw oom, grootvader of grootmoeder hoogachten, ze mogen tot u spreken na hun dood, gewis. Maar pas op dat ze niet in de plaats van de Heere Jezus komen te staan, want dan zouden ze u in de dag der dagen veroordelen en helpen veroordelen. Uw eigen moeder of uw eigen vader zou misschien zeggen: Heb ik je het niet allerkrachtigst bevolen en op je ziel gebonden dat je het niet bij mij of bij wie dan ook, maar bij de Heere zou zoeken? God wil Zijn heiligen wel verheerlijken, echter niet op onze manier, maar op Zijn manier. En daarom: géén mensenhanden kunnen u redden, alléén de Middelaarsvleugelen! U hebt het niet te zoeken bij anderen en niet bij uzelf, u mag zoveel bevindingen hebben als u wilt, en hadden we er nog maar meer. Maar het einde van alle bevinding is: 'Geloofd zij God met diepst ontzag!' (Ps. 68:10 ber.).

En het einde van alle gebeden is: 'Dit is, dit is de poort des Heeren, daar zal 't rechtvaardig volk door treên' (Ps. 118:10 ber.). Gemeente, we hebben het klare Godswoord. Als dat maar klaar gemaakt wordt voor onze ziel, dat we het verstaan! Kijk, gemeente, dat is alles verloochenen. Want de catechismus neemt een scherp mes en zegt: Jezus is óf geen Zaligmaker óf Hij is een volkomen Zaligmaker. En dat eerste is ook: alles in Hem verloochenen. Dat is erg. Dat is zeggen: 'Ik weet er niet van, ik ken U niet, ik weet het niet.' We kunnen Hem ook verloochenen al prijzen we Hem met de lippen. We komen dicht bij huis. We nemen allemaal die Naam van Jezus op onze lippen. In ons morgengebed. Of bidt u 's morgens niet? In ons avondgebed, in ons tafelgebed en iedere keer als we de Schrift nemen en met elkaar lezen en danken. Och, die lippen kunnen soms aardig uit de weg, maar dat hart is vaak als een steen. Wat kan dat een nood zijn. Als u er maar erg in hebt!

Er zijn ook mensen die, vergeef me de uitdrukking, almaar over de Heere Jezus kakelen, maar het heeft geen voeten in de praktijk. Het leeft niet in hun ziel. En nu is het zo gevaarlijk om met onze lippen een kant uit te praten, terwijl ons hart een heel andere kant op gaat. Dat is die dubbelhartigheid waartegen de Schrift zo waarschuwt. Welnu, dat alles wordt hier veroordeeld. Maar dat is niet het laatste. Het allerlaatste is dat de Heere Jezus waardig is om in Hem te geloven. Laatst zei iemand tegen mij: 'Dominee, het zal voor mij wel niet kunnen, want mijn zonden zijn te groot.' En ik heb begrip voor die uitdrukking. Wie zijn zonde enigermate kent, die acht het een groot wonder wanneer God Zich over hem of haar ontfermt. En toch heb ik tegen die vrouw gezegd: 'Dat komt niet uit uw ootmoed voort, maar uit uw hoogmoed, want u bent niet te slecht, u bent nog te goed! Want als u zo slecht was als u zegt, dan was u allang bij de Heere Jezus geweest.' Gemeente, het mag hard klinken, maar het is de waarheid.

We zijn niet te slecht, en we hebben niet te veel zonden, hoe verschrikkelijk die ook zijn. Maar we hebben veel te veel hoogmoed, en die hoogmoed is zo ontzettend groot, totdat u en ik weten, aan den lijve ondervinden, dat wij ook kerkelijk net goed genoeg zijn om de vloer mee te dweilen. En in de voetsporen van de Heere Jezus te gaan, Die als Hij leed niet dreigde, maar Hij gaf het over aan Hem, Die rechtvaardig oordeelt. En dat zou vreselijk zijn, want alle onrecht wordt gewroken, niet door mij of een ander, maar door God Zelf. Bij u en bij mij. Dat geldt van ons allen. De Heere Jezus is waardig om in Hem te geloven. 'Hierin is de liefde Gods jegens ons geopenbaard, dat God Zijn eniggeboren Zoon gezonden heeft in de wereld, opdat wij zouden leven door Hem' (1 Joh. 4:9).

Anderen zijn zwaar in aanvechting over hun oordeel. Maar het duurt hun leven lang. Kan dat? Ik heb niet uit te maken wat kan. Maar er zijn er heel wat die zeggen: 'Als je er maar *iets* van kent.' Dan zeg ik: 'Ja, lieve vrienden, dat is waar, als u mij dan eerst maar vertelt wat dat iets is!' Wat is dan dat iets? Een gevoeligheid, een psalmversje dat zo door uw hoofd gaat als een aangename streling? Ik vrees dat menigeen zich bedriegt. Dat menigeen altijd zo'n beetje in het voorportaal blijft steken en zichzelf onder de kleintjes rekent. Maar weet u wie de kleinen in de Schrift zijn? Dat zijn mensen die dag en nacht voor Gods troon liggen, net als Lazarus. Dat zijn de kleinen, die net als de Kananese vrouw zijn. 'Groot is uw geloof!' (Matth. 15:28) Wij zouden zeggen: 'Dat mens begon pas', maar Jezus zegt: 'U hebt een groot geloof.' We hebben elkaar te vermanen, niet om Gods armen te slaan, integendeel, maar wel om de mensen die zichzelf bedriegen te ontdekken. Opdat de hele zaak eens in beweging komt. Opdat u uzelf eens ernstig de wet Gods aantrekt en u voor Gods aangezicht neerlegt.

Jezus is waardig om in Hem te geloven! Jezus is bekwaam om u tot dat geloof te brengen en in dat geloof te houden! Welke wegen God ook houdt – die zijn zeer verscheiden – allen zijn één. Dat die buiten Hem verloren zijn, Hem leren aanvaarden en alle dingen leren prijs te geven om de uitnemendheid van Christus. Gemeente, hoe velen weten daarvan niet en zijn nooit tot zichzelf gekomen. Ze praten zichzelf zalig, maar ze laten zichzelf niet zalig maken, en daarom hebben wij elkander te vermanen. Er zijn ook mensen die het zo druk hebben. Weet, dat het een mens niet baat al zou hij de hele wereld gewinnen, als hij schade lijdt aan zijn ziel. Ook al vindt u de zonde zoet, ze zal u eeuwig berouwen. Stel maar niet uit. 'Heden!', zegt God. Ik mag u opwekken in Hem te geloven. Hem hartelijk lief te hebben, Hem na te volgen, Zijn Naam te ontzien, met die teerheid, met die innigheid! Of hebt u die eerste liefde verlaten? Dan zegt Jezus: 'Bekeer u (...); en zo niet, Ik zal u haastelijk bijkomen en zal uw kandelaar van zijn plaats weren' (Openb. 2:5). Het blijft nooit in een gemeente precies zoals het was. Wat doen we ermee? Het is erg goed als we eens goed van de grond komen. Ons voor God verootmoedigen over onze zonden en tegelijkertijd weer dat nauwe zielscontact krijgen. Prijs Hem wanneer u die Naam hebt leren kennen! Verheerlijk Hem, maak Hem groot! Laat Zijn Naam door u of mij niet gelasterd worden. Maar laat die geur van liefde ook anderen trekken, omdat u op die Naam hoopt in leven en sterven, in uw handel en in uw wandel. En u eeuwig die Naam mag grootmaken!

Amen